

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT**

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Glasbena šola

Izobraževalni program: Glasba

Predmet: KLAVIR

Učni načrt

Ljubljana 2022

KLAVIR

Učni načrt

Izobraževalni program GLASBA, GLASBENA ŠOLA

Dopolnitve (2021) učnega načrta za predmet klavir v poglavjih 5.1 (Minimalni standardi znanja) in 6.1 (Didaktična priporočila za doseganje minimalnih standardov znanja) so pripravili: Magdalena Međeral (vodja delovne skupine za inštrumente s tipkami), Tatjana Dvoršak, Mateja Valič Presetnik in Primož Mavrič

Uredili: mag. Ivan Florjanc, dr. Branka Rotar Pance, Magdalena Međeral

Jezikovni pregled: Mira Turk Škraba

Izdala: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo

Za ministrstvo: dr. Simona Kustec

Za zavod: dr. Vinko Logaj

Objava na spletnih naslovih:

<https://www.gov.si teme/programi-v-glasbenem-izobrazevanju/>

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Glasbena-sola/Ucni-nacrti/Posodobljeni-ucni-nacrti/UN_klavir_GS_posodobljeni.pdf

Prva spletna izdaja

Ljubljana 2022

Posodobljeni učni načrt za predmet klavir v izobraževalnem programu Glasba je Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje določil na 218. seji dne 16. 12. 2021.

Izobraževalne programe Predšolska glasbena vzgoja, Glasbena pripravnica in Plesna pripravnica ter učne načrte, ki jih je določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na 49. seji dne 11. 4. 2002, je sprejel pristojni minister za izobraževanje in so bili objavljeni v Uradnem listu RS št. 45/02. Izobraževalna programa Glasba in Ples ter učne načrte, ki jih je določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na 56. seji dne 20. 3. 2003, je sprejel pristojni minister za izobraževanje in so objavljeni v Uradnem listu RS št. 55/03. Dopolnjeni predmetnik in učne načrte za program Glasba, ki jih je določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na 127. seji dne 19. 11. 2009, je sprejel pristojni minister za izobraževanje in so objavljeni v Uradnem listu RS št. 11/10.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 97112579](https://nuk.ub.uni-lj.si/COBISS.SI-ID/97112579)

ISBN 978-961-03-0614-6 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Sestavljavci izobraževalnih programov in učnih načrtov

Izobraževalni program Glasba

Je pripravila Nacionalna komisija za vsebinsko prenovu glasbenega šolstva v sestavi: red. prof. dr. Primož Kuret – predsednik, mag. Franci Okorn – namestnik predsednika in člani mag. Dimitrij Beuermann, Tomaž Buh, Anton Gorjanc, Marija Gregorc, Zdravko Hribar, mag. Ivan Marin, Matej Selan, Viktor Zadnik in Marjetka Loborec (strokovna tajnica).

Člani nacionalne komisije so bili tudi koordinatorji razširjenih predmetnih skupin za godala in brenkala, pihala, trobila in tolkala, instrumente s tipkami in petje, orkester in komorno igro ter nauk o glasbi in solfeggio.

Učne načrte za predmete: violina, viola, violončelo, kontrabas, flavta, oboa, klarinet, fagot, saksofon, rog, trobenta, pozavna, tuba in druga konična trobila, tolkala, petje, klavir, harmonika, orgle, kitara, harfa, kljunasta flavta, diatonična harmonika, citre, tamburice, orkester, komorna igra ter nauk o glasbi in solfeggio so na podlagi učnih načrtov za glasbene šole, ki jih je sprejel Strokovni svet za vzgojo in izobraževanje SR Slovenije dne 27. 9. 1979 oziroma 16. 4. 1992 (orgle), pripravili: Draga Ažman, Kristina Babič, Martin Bajde, Marcos Bajuk, Jože Balažič, Volodja Balžalorsky, Renata Bauer, Dalibor Bernatovič, Vlasta Bezjak, Andžela Blažeka, Željko Bradič, Tatjana Šporar Bratuž, Jernej Brence, Ksenija Trotovshek Brlek, Sonja Cigan, Bojan Cvetrežnik, Matjaž Drevenšek, Boris Dvoršak, Maja Gogala Dvoršak, Tatjana Dvoršak, Darinka Fabiani, Mateja Ferenčak, Simona Fisher, Marija Feguš Friedl, Cita Galič, Slavko Goričar, Drago Gradišek, Jelka Grafenauer, Jožica Grebenšek, Hinko Haas, Tomaž Habe, Karmen Hlade, Žarko Ignjatović, Jakob Ivan, Jasenka Jelačić, Lučka Joksič, Marinka Kukec Jurič, Ileana Bratuž Kacjan, Janja Kipič, Mateja Prem Kolar, Albert Kolbl, Jolanda Korat, Ruda Ravnik Kosi, Polona Kovač, Eva Kranjčan, Marija Kregar, mag. Igor Krivokapič, Dragutin Križanič, Peter Kruder, Karel Leskovec, Venčeslav Lenarčič, Boštjan Lipovšek, Andrej Lorber, Matija Lorenz, Tomaž Lorenz, Zoran Lupinc, Majda Lužnik, Svetlana Marinković, Lidija Maletič, Zdenka Kristl Marinič, Zoran Marković, Milivoj Matković, Marjetka Minič, Peter Napret, Jerko Novak, dr. Breda Oblak, Marija Okoliš, Igor Oulokin, dr. Branka Rotar Pance, Lidija Pavlica, Barbara Pibernik, Tomaž Plahutnik, Darij Pobega, Metka Podpečan, Saša Potisk, Robert Prednik, Bronka Prinčič, mag. Majda Zaveršnik Puc, Dušan Remšak, Vildana Repše, Božo Rogelja, Ivanka Ropas, Vita Gregorc Rošker, dr. Janja Črčinovič Rozman, Miro Saje, Barbara Sevšek, Doroteja Cestnik Spasič, Robert Stanič, Robert Stopar, Dušanka Stražar, Marjan Stropnik, Vesna Stropnik, Zlatko Špoljar, Franc Štuhec, Dolores Šturman, Borivoj Šurbek, Milan Švagan, Damir Tkavc, Metod Tomac, Miro Tomšič, Mile Trampuš, Mojca Tratar, Vojko Trnjek, Mojca Volavšek, Fanika Vošnjak, Oto Vrhovnik, Nina Venier Zalokar, mag. Ema Zapušek, Janez Zavec, Ivana Ziherl, Blaž Zupan, Stanko Žagar, Lidija Žefran, Andreja Žel, Nikolaj Žličar in Franc Žugelj.

Jezikovni pregled: Janko Potrata

Dopolnjeni predmetnik in učne načrte v izobraževalnem programu Glasba, ki jih je na 127. seji dne 19. 11. 2009 določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje, je pripravila Nacionalna komisija za glasbeno šolstvo v sestavi: Drago Arko – predsednik, mag. Tomaž Faganel, mag. Ivan Florjanc, Marija Gombač, Primož Malavašič, Matej Selan, dr. Dragica Žvar, Januš Rasiewicz, Mateja Valič Presetnik, Tomaž Buh, Marija Gregorc, Zdravko Hribar in Anton Savnik.

V razširjenih predmetnih skupinah za posamezna področja pa so sodelovali še: Franc Žugelj, Miro Saje, Matjaž Jevšnikar, Drago Gradišek, Albert Kolbl, Igor Krivokapič, Matej Zupan, Božo Rogelja, Slavko Goričar, Matjaž Drevenšek, Milan Švagan, Martin Bajde, Miro Tomšič, Vildana Repše, Mile Kosi in Kristian Kolman.

Jezikovni pregled: Mira Turk Škraba

Izobraževalna programa Predšolska glasbena vzgoja in Glasbena pripravnica

Je pripravila Nacionalna komisija za vsebinsko prenovu glasbenega šolstva v sestavi: red. prof. dr. Primož Kuret – predsednik, mag. Franci Okorn – namestnik predsednika in člani mag. Dimitrij Beuermann, Tomaž Buh, Anton Gorjanc, Marija Gregorc, Zdravko Hribar, mag. Ivan Marin, Matej Selan, Viktor Zadnik in Marjetka Loborec (strokovna tajnica).

Učne načrte so pripravili:

Marija Gregorc, dr. Barbara Sicherl - Kafol, Anton Gorjanc, Marija Okoliš in Irena Rigo.

Izobraževalna programa Plesna pripravnica in Ples

Je pripravila Nacionalna komisija za vsebinsko prenovu glasbenega šolstva v sestavi: red. prof. dr. Primož Kuret – predsednik, mag. Franci Okorn – namestnik predsednika in člani mag. Dimitrij Beuermann, Tomaž Buh, Anton Gorjanc, Marija Gregorc, Zdravko Hribar, mag. Ivan Marin, Matej Selan, Viktor Zadnik in Marjetka Loborec (strokovna tajnica).

Učne načrte so pripravili:

Balet: Matej Selan, Iko Otrin in Vlasta Veselko,

Sodobni ples: Jana Kovač Valdes, Ana Vovk Pezdir, Petra Pikalo in Vlasta Veselko,

Plesna pripravnica: Matej Selan, Jana Kovač Valdes, Alenka Tomc in Iko Otrin.

Dopolnitve učnih načrtov (minimalne standarde znanja in didaktična priporočila za doseganje minimalnih standardov znanja) ter znanja izvajalcev za programe Predšolska glasbena vzgoja, Glasbena pripravnica, Plesna pripravnica, Glasba in Ples, ki jih je določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na 218. seji dne 16. 12. 2021, je pripravila Nacionalna komisija za glasbeno šolstvo v sestavi: red. prof. mag. Ivan Florjanc – predsednik, Drago Arko, dr. Dimitrij Beuermann, Magdalena Međeral, Helena Meško, Helena Valerija Krieger, Marko Možina, Dejan Prešiček, dr. Nejc Sukljan in Boris Štih.

Jezikovni pregled: Mira Turk Škraba

Kazalo vsebine

1 OPREDELITEV PREDMETA.....	5
2 SPLOŠNI CILJI PREDMETA	5
3 OPERATIVNI CILJI PREDMETA – DEJAVNOSTI.....	6
4 OPERATIVNI CILJI PREDMETA – VSEBINE	8
5 STANDARDI ZNANJA.....	17
5.1 MINIMALNI STANDARDI ZNANJA	17
6 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA.....	21
6.1 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA DOSEGANJE MINIMALNIH STANDARDOV ZNANJA.....	21
7 IZVEDBENI STANDARDI IN NORMATIVI	27

1 OPREDELITEV PREDMETA

Klavir je inštrument, ki je globoko vpet v evropsko kulturno zgodovino in je eden od nosilcev razvoja klasične glasbe. Evropska zgodovina, umetnost in kultura so področja, ki opisujejo in definirajo naše bistvo ter vrednote, in klasična glasba s klavirsko vred je pomemben del tega sistema. Pouk klavirja je torej mnogo več kot razvoj veščine – neposredno vpliva na razvoj mlade osebnosti in ji pomaga najti mesto v prostoru in času.

2 SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Učenci:

- dobijo interes za spoznavanje klavirja in igranja nanj,
- razvijajo izvajalske spretnosti, koordinacijo gibanja,
- osvetlujejo pomen klavirja in literature v toku zgodovine,
- razvijajo analitično obvladovanje notnega teksta v kompozicijskem, oblikovnem in stilnem smislu,
- se učijo dihanja z glasbo in doživljanja ritma,
- razvijajo doslednost pri delu in delovne navade,
- razvijajo sposobnosti in koncentracijo pri javnem nastopanju,
- razvijajo kritično presojo obravnavane literature glede ravni umetniške kvalitete,
- gradijo svojo osebnost ob odkrivanju glasbenih vrednot,
- se seznanijo z različnimi možnostmi skupinskega muziciranja,
- si oblikujejo odnos do glasbe in s tem do splošne glasbene kulture.

3 OPERATIVNI CILJI PREDMETA – DEJAVNOSTI

Učenci:	NIŽJA STOPNJA		VIŠJA STOPNJA
	1. in 2. razred	3., 4., 5. in 6. razred	7. in 8. razred
igrajo na klavir;	<ul style="list-style-type: none"> spoznavajo klavir in njegove lastnosti, oblikujejo posamezni ton, povezujejo tone v skupine, uvajajo se v igro lestvic in preprostih akordov, obvladujejo osnovna sredstva oblikovanja, opazajo gradacijska nasprotja, razumejo enostaven notni zapis, opazajo glasbene celote, dojemajo tone v karakternem kontekstu glasbenega tkiva, razvijajo glasbeni spomin, ponavljajo najpreprostejše motive; 	<ul style="list-style-type: none"> razvijajo lestvično in pasažno tehniko, razložitve akordov in skokov, poslušajo horizontalne tokove proti viškom glasbene strukture, razvijejo osnove polifonije in poslušajo vertikalne gradacije (dvoglasje), razvijajo razumevanje glasbene strukture in njenih zakonitosti ter kot posledico pomnjenje, uvajajo se v osnove estetike, stila in glasbene vsebine, razvijajo občutljivost poslušanja gradacijskih nians, učijo se igrati z lista, spremljajo po posluhu; 	<ul style="list-style-type: none"> razvijajo vse tehnične prvine in jih povezujejo s slušno-estetskimi procesi, razvijajo sposobnosti načrtovanja in doseganja čustvenih stanj, vkjučujejo čustvovanje v sistem pomnjenja, aktivirajo imaginarni sluh, povežejo izvajalca, klavir in glasbeno delo z motivacijskimi in drugimi psihičnimi procesi, povečujejo željo za javno predstavitvijo dela, negujejo a vista igro;
oblikujejo zvok;	<ul style="list-style-type: none"> opazajo in igrajo najpreprostejše dinamične kontraste (glasno-tiho) in najosnovnejše spremembe barv, a vse v vlogi ustvarjanja enotnega glasbenega izraza; 	<ul style="list-style-type: none"> usmerjajo pozornost na večplastnost homofone in polifone glasbene slike, dosegajo glasbeni izraz z uporabo ustrezne dinamike, barve, tempa in artikulacije; 	<ul style="list-style-type: none"> natančno nadzorujejo dolžino in kakovost zvoka, razvijajo sredstva oblikovanja, razvijajo in povezujejo vertikalno in horizontalno poslušanje in spremljanje glasbenega toka (harmonija in melodična večplastnost);
solfedžirajo;	<ul style="list-style-type: none"> pojejo skladbice, ki jih igrajo, in ritmično izrekajo besedila, transponirajo krajše motive in melodije; 	<ul style="list-style-type: none"> pojejo posamezne linije v skladbah in pri tem imenujejo tone po solmizaciji ali glasbeni abecedi; 	<ul style="list-style-type: none"> pojejo posamezne glasove iz večglasne fature;
igrajo v skupini;	<ul style="list-style-type: none"> igrajo enoglasne skladbe ob učiteljevi spremljavi; 	<ul style="list-style-type: none"> navajajo se na skupinsko igro skozi zelo enostavno homofono delitev partov v klavirskem duu; 	<ul style="list-style-type: none"> stopnjujejo težavnost komornega muziciranja z uvajanjem tudi polifone delitve partiture, korepetirajo;

ustvarjajo glasbo;	<ul style="list-style-type: none"> • skozi oblikovanje zvočnih slik uglasbijo svoja občutja, doživetja; 	<ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo praktično vrednost uporabe kasetofona in videokamere, • sestavljajo lastne skladbice na osnovi izkušenj predelane literature; 	<ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo osnove improvizacije, • komponirajo lastno glasbo, • spoznavajo možnosti uporabe računalnika;
spoznavajo, ocenjujejo in vrednotijo glasbo.	<ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo osnove notnega zapisa, glasbene gramatike in strukturnih zakonitosti, • izvajajo eno-, dve- in tridelne pesemske oblike, • igrajo skladbe različnih karakterjev in iz različnih stilnih obdobj, • spoznavajo domače in tuje otroške in ljudske pesmi, • učijo se prepoznavati razlike med slabim in dobrim igranjem, • besedno izražajo mnenje o posameznih skladbica in njihovih karakterjih. 	<ul style="list-style-type: none"> • razvijajo svoja znanja v skladu z literaturo, ki jo igrajo, • spoznavajo nove oblike (ciklične oblike, rondo in najlažje plesne oblike, kot sta valček, polka), • spoznavajo osnovne značilnosti stilnih obdobj skozi skladbe, • pridobivajo osnovne informacije o skladateljih, • analizirajo in ocenjujejo lastne izvedbe (nastopi). 	<ul style="list-style-type: none"> • sistematično zaokrožijo vse naučeno in pridobljeno znanje samostojno analitično uporabljajo, • interpretirajo ciklične oblike in baročne karakterne ples, • poznajo karakteristike posameznih stilnih obdobj (stil, značilne oblike, uvrščanje skladateljev ...) kakor tudi drugih zvrsti glasbe (jazz ...), • primerjajo lastne izvedbe z drugimi (nastopi drugih učencev, koncerti, plošče), • sistematično spoznavajo in si oblikujejo možne kriterije za ocenjevanje vseh zvrsti glasbe.
Dodatni pouk	Intenzivnejše razvijanje tehničnih in muzikalnih prvin do stopnje celovitega uresničevanja ciljev in brezhibnega obvladovanja vsebin, predpisanih za posamezni razred oziroma stopnjo izobraževanja.		

4 OPERATIVNI CILJI PREDMETA – VSEBINE

1. RAZRED

Šola – metoda:

Najlažje enoglasne skladbice iz klavirskih začetnic:

- Dekleva: Po belih in črnih tipkah,
- J. Kršič: Klavirska začetnica,
- B. Bartok: Mikrokozmos 1. zvezek,
- Nikolajev: Klavirska šola (1–48),
- E. Kvartič: Začetnica za klavir,
- Skladbice za klavir 1.

2. RAZRED

Lestvice in akordi:

Durove lestvice do treh predznakov v obsegu 1 oktave:

- durovi trizvoki – razložitve posameznega akorda.

Šola – metoda:

Klavirske začetnice – po izbiri in najboljši kombinaciji:

- Nikolajev: Klavirska šola 1,
- B. Bartok: Mikrokozmos 1, 2,
- Dekleva: Po belih in črnih tipkah 1, 2,
- E. Kvartič: Začetnica za klavir, Etude 1–2, Skladbice 1 (Garcia, Thompson, Markiewiczzeva, Gnesina idr.).

Skladbe:

Spremljane enoglasne skladbice iz klavirskih začetnic:

- S. Majkapar: Na vrtu,
- Corelli: Sarabanda,
- D. Šostakovič: Koračnica,
- D. Steibelt: Adagio in podobne skladbice te težavnosti – obvezno tudi slovenske.

Opombe:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

Izpitne vsebine:

Spremljane enoglasne skladbice iz klavirskih začetnic:

- 3 skladbe različnih karakterjev,
- 1 skladba slovenskega avtorja.

Napredovanje:

Potrebni pogoj za prehod v drugo obdobje je izvedba izpita na pamet.

3. RAZRED

Lestvice in akordi:

Durove:

- 1 oktavo vzporedno in v protipostopu,
- molove po izbiri,
- durovi trizvoki z obrati 1 oktavo vzporedno.

Etude:

- L. T. Schytte: 25 malih etud op. 108,
- L. T. Schytte: 25 lahkih etud op. 160,
- H. Berens: 50 malih skladb za klavir brez oktav op. 70,
- C. Czerny: Etude op. 599 in 139 (izbor),
- E. Gnesina: Klavirska abeceda,
- E. Kvartič: Etude 1–2, 3,
- Loeschhorn: Izbor etud iz op. 65,
- H. Duvernoy, op. 176 (lažje).

Polifonija:

- skladbe mojstrov 17. in 18. stoletja 1a, 1b,
- najlažje polifone skladbe 20. stol.

Skladbe:

Poleg skladb iz klavirskih začetnic tudi slovenske:

- Grečaninov: Otroški album op. 98 (izbor),
- D. Kabalevski: Izbrane skladbe op. 27,
- P. I. Čajkovski: Bolna lutka, Starofrancoska pesem iz op. 39,
- R. Schumann: Melodija, Koračnica iz op. 68,
- E. Kvartič: Skladbe 2, 3.

Opombe:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

Izpitne vsebine:

- 4 skladbe različnih karakterjev in obdobj,
- 1 skladba slovenskega avtorja.

4. RAZRED

Lestvice in akordi:

- durove in molove lestvice: 2 oktavi vzporedno in v protipostopu,
- durovi in molovi trizvoki: mala razložitev, 2 oktavi vzporedno.

Etude:

- C. Czerny, op. 821 in 139,
- H. Bertini, op. 100,
- Pozzoli: 15 otroških etud,
- E. Kvartič: Etude 3,
- H. Duvernoy, op. 176 (težje),
- H. Lemoine, op. 37 (lažje),
- Dekleva: 12 etud po belih in črnih tipkah.

Polifonija:

- J. S. Bach: Knjižica za Anno Magdaleno,
- Male skladbe mojstrov 17. in 18. stoletja 1 b in 2,
- S. Majkapar, M. Glinka, B. Bartok: otroške polifone skladbe.

Ciklične oblike:

- M. Clementi: Sonatina op. 36, št. 1,
- najlažje sonatine (Vanhal, Haslinger, Pleyel idr.),
- najlažje variacije (Kabalevski, Berkovič idr.),
- D. Kuhlau: Sonatine in variacije,
- L. van Beethoven: Sonatina v G-duru,
- E. Gnesina: Tema in 6 malih variacij,
- D. Kabalevski: Variacije op. 51 (lažje),
- Sorokin: Tema z variacijami, a-mol.

Skladbe:

- Slovenske klavirske skladbe za mladino 1 in 2,
- L. M. Škerjanc: 10 mladinskih skladb,
- E. Kvartič: Skladbe 3,
- P. I. Čajkovski: Mladinski album op. 39,
- R. Schumann: Mladinski album op. 68,
- B. Bartok: Mikrokozmos,
- Grečaninov: Otroška knjiga op. 98,
- S. Lutoslavski: 12 malih skladb,
- S. Majkapar: Miniature op. 33.

Opombe:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

Izpitne vsebine:

- 4 skladbe različnih karakterjev in obdobj,
- 1 slovenska skladba.

5. RAZRED

Lestvice in akordi:

- durove, molove in kromatične lestvice, 4 oktave vzporedno,
- akordi – durovi in molovi, mala razložite, 2 oktavi vzporedno.

Etude:

- C. Czerny: Etude op. 821, 849 in 299, 1. zvezek,
- H. Berens, op. 61, 1. zvezek (2, 3, 8, 10),
- S. Heller, op. 47, 1. zvezek,
- E. Pozzoli: 24 lahkih etud,
- E. Kvartič: Etude 4, 5,
- H. Lemoine, op. 37 (težje).

Polifonija:

- J. S. Bach: Mali preludiji (C-dur, g-mol),
- Notna knjižica za Anno Magdaleno,
- J. Pachelbel: Polifone skladbe,
- N. Mjaskovski: izbor lažjih iz op. 78,
- Male skladbe mojstrov 17. in 18. stoletja 1 in 2.

Ciklične oblike:

- J. Haydn: divertimenti in najlažje sonate (Hob. XVI: 7, 8, 9 ...),
- M. Clementi: Sonatina op. 36 št. 2,
- J. Dussek: Sonatina op. 20 št. 1,
- Diabelli: Sonatina op. 151 št. 1,
- L. van Beethoven: Sonatina v F-duru.

Skladbe:

- Slovenske klavirske skladbe za mladino 2 in 3,
- Srebotnjak: Godec,
- E. Kvartič: Skladbe 5, 6,
- P. I. Čajkovski: Mladinski album op. 39 (Nova lutka, Mazurka, Italijanska idr.),
- R. Schumann: Mladinski album op. 68 (Prva žalost, Sicilijanska, Veseli kmet idr.),
- Rowley: Skice op. 19,
- E. Pozzoli: Piccole scintile,
- Bartok: Za otroke,
- Šostakovič: Gavota,
- Kabalevski: Skladbe op. 39 (Klovni idr.).

Opombe:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

Izpitne vsebine:

- 4 skladbe različnih karakterjev in obdobj,
- 1 slovenska skladba.

6. RAZRED

Lestvice in akordi:

- durove, molove in kromatične lestvice, 4 oktave vzporedno, 2 oktavi protipostop,
- akordi – štiriglasni durovi in molovi, mala razložitev, D7 in zm7.

Etude:

- C. Czerny: Etude op. 849 in op. 299 (izbor), op. 821,
- S. Heller: Etude op. 47,
- H. Berens: Etude op. 61 in 88,
- Gödicke: Etude op. 8, 32, 47 in 60,
- E. Kvartič: Etude 4, 5,
- H. Bertini: 28 izbranih etud op. 29.

Polifonija:

- J. S. Bach: Mali preludiji,
- Male skladbe mojstrov 17. in 18. stol. 3,
- M. Glinka: Štiri dvoglasne fuge (a-mol, C-dur),
- N. Mjaskovski: Dvoglasne fuge op. 78 (d-mol, g-mol),
- G. F. Händel: Sarabanda z variacijami.

Ciklične oblike:

- J. Haydn: najlažje sonate (Hob. XVI: 5, 12, 10, 2 ...),
- W. A. Mozart: Dunajske sonatine 4, 5,
- D. Kabalevski: Variacije na slovaško pesem v d-molu,
- M. Clementi : Sonatine op. 36, št. 3, 4, 5,
- D. Kuhlau: Sonatina op. 55, št. 4 v C-duru.

Skladbe:

- E. Kvartič: Skladbe 6, 7, 8,
- L. M. Lipovšek: 20 mladinskih skladb,
- Pisanice (izbor),
- E. Grieg: Lirske skladbe op. 12 (Valček, Ples vil idr.),
- D. Kabalevski: Izbrane skladbe op. 14 in 27,
- Čerepin: 10 veselih skladb,
- M. Tajčević: Srbski plesi,
- Z. Kodaly: Otroški plesi,
- Bartok: Mikrokozmos 4,
- R. Schumann: Mladinski album op. 68 (Pesem žanjcev idr.),
- S. Prokofjev: Otroška glasba op. 65 (Pravljica idr.).

Opombe:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

Izpitne vsebine:

- 1 durova in 1 molova lestvica z akordi,
- 1 etuda,

- 1 polifona skladba – lahko skladba J. S. Bacha,
- 1 ciklična skladba,
- 2 skladbi (1 slovenska).

Napredovanje

Za prehod na višjo stopnjo izobraževanja mora učenec na izpitu za 6. razred klavirja pokazati dobro obvladovanje vseh tehničnih in muzikalnih elementov igre in pridobiti pozitivno mnenje izpitne komisije.

7. RAZRED

Lestvice in akordi:

- durove in molove lestvice, 4 oktave kombinirano,
- akordi – durovi in molovi, 4 oktave vzporedno, velika razložitev.

Etude:

- C. Czerny: Etude op. 718, 337, 821 in 299 \ 1 in 2,
- H. Berens: Etude op. 61,
- H. Bertini: Etude op. 29 in 32,
- Loeschhorn: Etude op. 66 in 136,
- E. Kvartič: Etude 5, 6,
- M. Moszkowski: Etude op. 91 (lažje).

Polifonija:

- J. S. Bach: Mali preludiji (D-dur, E-dur idr.),
- F. Händel: skladbe iz zgodnjega obdobja,
- F. Händel: Suita v d-molu,
- N. Mjaskovski: Fuga V starem stilu op. 43,
- Male skladbe mojstrov 17. in 18. stol. 3, 4 in 5,
- D. Scarlatti: najlažje skladbe.

Ciklične oblike:

- J. Haydn: Sonate (Hob. XVI: 4, 6, G1, 27 ...),
- W. A. Mozart: Dunajske sonatine 1, 2, 3, 6,
- L. van Beethoven: Variacije na švicarsko narodno pesem,
- R. Schumann: Sonata za otroke op. 118, 3. stavek,
- L. van Beethoven: Sonatini Es-dur in D-dur, Sonata op. 49/2,
- Nikolajeva: Male variacije v klasičnem stilu,
- C. M. Weber: Andante z variacijami op. 3.

Skladbe:

- E. Kvartič: Skladbe 8, 9,
- Slovenske klavirske skladbe za mladino 4,
- L. M. Škerjanc: 24 diatoničnih preludijev (izbor),
- E. Grieg: Lirske skladbe op. 12 in 38 (Arietta, Halling idr.),
- Grečaninov, op. 173 (izbor),
- R. Schumann: Mladinski album (Mornarska, Dedek Mraz idr.),
- S. Prokofjev: Otroška glasba op. 65 (Jutro, Večer idr.),
- Dvorak: 2 plesa,
- D. Šostakovič: Polka, Romanca,
- F. Mendelssohn: Šest otroških skladb op. 72 (Es-dur, D-dur),
- F. Schubert: Valček v G-duru op. 50.

Opombe:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

Izpitne vsebine:

- 4 skladbe različnih karakterjev in obdobj, od tega v celoti sonatina ali variacije in skladba J. S. Bacha,
- 1 slovenska skladba.

8. RAZRED**Lestvice in akordi:**

- durove in molove lestvice v razdalji terce, 4 oktave vzporedno,
- akordi – durovi in molovi, velika razložitev, kombinirano.

Etude:

- E. Kvartič: Etude 6,
- C. Czerny: Etude op. 299 (5, 6, 7, 12, 13, 15–20, 28, 30 idr.),
- Cramer-Bulöw: Etude op. 60 (1, 3, 9 idr.),
- H. Berens, op. 61 (4, 15, 26, 28 id.),
- Loeschhorn: Etude op. 66 (11, 15, 17, 24, 28 idr.),
- M. Moszkowski: Etude op. 18 (3, 8, 10, 11 idr.).

Polifonija:

- J. S. Bach: Dvoglasne invencije, Triglasne invencije (najlažje), Preludiji in fugete,
- N. Mjaskovski: V starem stilu in druge,
- Male skladbe mojstrov 17. in 18. stol., 6,
- F. Händel: Suita št. 4, Fugeta št. 4,
- N. Scarlatti: Sonate (d-mol idr.).

Ciklične oblike:

- J. Haydn: Sonate (Hob. XVI: 12, 13, 35, 40 ...),
- W. A. Mozart: Sonate C-dur KV 545,
- W. A. Mozart: F-dur (brez oznake),
- W. A. Mozart: G-dur KV 283,
- W. A. Mozart: Es-dur KV 282,
- W. A. Mozart: Rondo D-dur,
- Berkovič: Variacije na rusko temo,
- M. Clementi: Sonata op. 26 v D-duru,
- L. van Beethoven: Sonati op. 49, Sonata op. 79, Sonati op. 14.

Skladbe:

- E. Kvartič: Skladbe 9, 10,
- Slovenske klavirske skladbe za mladino 5,
- F. Chopin: najlažje skladbe (Nocturno v c-molu ...),
- F. Mendelssohn: Pesmi brez besed (6, 8, 9, 48),
- E. Grieg: Lirske skladbe (izbor), Poetske slike (1, 2, 3 ...),
- F. Schubert: 2 scherza,
- S. Prokofjev: Babičine pripovedke,

- C. Debussy: najlažje skladbe,
- B. Martinu: Lutke,
- B. Bartok: Mikrokozmos 5,
- D. Kabalevski: Izbrane skladbe op. 27,
- P. I. Čajkovski: Letni časi (Marec, April),
- R. Schumann: Mladinski album op. 68 (Spomin na gledališče ...),
- L. van Beethoven: Bagatele op. 33 (3, 6 ...) in op. 119 (3, 5 ...).

Opombe:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

Izpitne vsebine:

- 4 skladbe različnih karakterjev in obdobj (vključno 2 stavka sonate),
- 1 slovenska skladba.

5 STANDARDI ZNANJA

Standardi znanja so vezani na operativne cilje in vzorce literature. Za posamezno obdobje ob koncu razreda (razen prvega) preverjamo z izpitnim nastopom, ki ga učenec praviloma izvaja na pamet, pred tričlansko komisijo, katere član je učitelj. V celotnem učnem obdobju je v izpitnem programu obvezno delo slovenskega skladatelja.

Dosežke opredeljujemo in ocenjujemo po treh komponentah razvoja učenčeve sposobnosti (tehnik, glasbene predstave in sluha), ki se razvijajo vzporedno.

Želeni učenčevi dosežki po posameznih učnih obdobjih so:

Prvo obdobje nižje stopnje

Težavnostna raven je v glavnem omejena na krajše skladbice, napisane v spremljanem enoglasju (npr. Telemann: Air) in spadajo po izrazu v otroško klavirsko literaturo. Pri njihovi izvedbi mora učenec pokazati poznavanje osnovnih teoretičnih znanj, kot so absolutna orientacija na klaviaturi in v notnem tekstu te težavnosti (toni, notne vrednosti do šestnajstinke, osnovni taktovski načini, ključi). Pomembno je, da že na tej stopnji razvoja upoštevamo karakterizacijo skladb in oblikovno logiko, ki jo zaenkrat še omejujemo na pesemsko formo. Osnovna sredstva oblikovanja (dinamika, agogika, artikulacija idr.) morajo biti razvidna in smotrno uporabljena pri igranju. Tempo je počasen, vendar prilagojen značaju skladbe. Na slušnem področju je treba posvetiti posebno pozornost intonaciji vezave tonov in diferenciaciji melodije ter spremljave.

Drugo obdobje nižje stopnje

Na tej stopnji težavnost izbrane literature povečujemo tako v tehnično-mehaničnem smislu kot tudi po obsegu (vključene so že tudi ciklične oblike). Vse vsebine nižje stopnje nadgrajujemo. Kompleksnost fature se razvija, kar postavlja pred učenca novo slušno zahtevo – spremljanje in vodenje večplastne zvočne slike. Izvedba mora dokazovati poznavanje in sposobnost uporabe fraziranja in deklamacije, kakor tudi že osnovnih stilnih posebnosti posamezne skladbe. Karakterizacija mora z uporabo pravilne pulzacije in pametno izbiro tempa vključevati poleg vsebinsko-emozivne (veselo, žalostno, poskočno itd.) tudi oblikovno komponento (valček, mazurka, polka idr.). Ta stopnja že vključuje najlažjo koncertantno literaturo.

Višja stopnja

Na tej stopnji se učenci srečujejo z lažjo koncertantno literaturo, kar pomeni tehnično brezhibno obvladovanje skladb predpisane težavnosti. Zahtevana izvedba mora biti logična in doživeta ter čim bližje originalnemu tempu. Vse do sedaj naučene teoretične prvine morajo biti popolnoma obvladane tudi v izvedbenem smislu in podprte z ustreznimi slušnimi procesi. Vse komponente se morajo neprisliljeno prepletati in tvoriti čvrsto osnovo za nadaljnje šolanje z zaokrožitvijo vseh znanj in veščin v logičen sistem.

5.1 MINIMALNI STANDARDI ZNANJA

Minimalni standardi znanja opredeljujejo dosežke učenca, ki jih izkazuje za oceno zadostno (2). Vključujejo obseg in kakovost znanj, spretnosti in veščin, ki jih v skladu z operativnimi cilji (dejavnosti in vsebine) v učnem načrtu predmeta klavir učenec razvija med šolskim letom in izkaže ob koncu šolskega leta ter so nujno predznanje za nadaljnje učenje v naslednjem razredu.

Za minimalni standard učenci izvajajo skladbe iz notnega zapisa, z nekaterimi pomanjkljivostmi v artikulaciji, dinamiki, poudarkih ipd., v počasnejšem tempu od zahtevanega, a s povečini natančnimi tonskimi višinami in ritmom. Število napak ni tolikšno, da bi preprečevalo nemoteno slušno spremljanje skladbe, osnovni obris skladbe je kljub manjši jasnosti ali natančnosti izvajanja še vedno prepoznaven.

1. razred

Učenec izvaja najlažje enoglasne skladbe iz klavirskih začetnic, ki vključujejo naslednje prvine:

- tonske višine na klavirju: od c mali do c2;
- notna trajanja: četrtnina, polovinka, polovinka s piko, celinka in istovrstne pavze;
- artikulacija: non legato (portato), legato, staccato;
- taktovski načini: dvo-, tro- in štiričetrtinski;
- dinamične oznake: p, mf, f.

2. razred

Učenec izvaja skladbe, ki vključujejo naslednje prvine:

- tonske višine na klavirju: od G veliki do a2;
- notna trajanja: osminka, četrtnina, četrtnina s piko, polovinka, polovinka s piko, celinka in istovrstne pavze;
- artikulacija: non legato, legato, staccato;
- taktovski načini: dvo-, tro- in štiričetrtinski;
- dinamične oznake: p, mf, f, crescendo, decrescendo.

Pogoj za prehod v drugo obdobje (3. razred) je izvedba izpita na pamet.

3. razred

Učenec izvaja skladbe, ki vključujejo naslednje prvine:

- tonske višine na klavirju: od C veliki do c3;
- notna trajanja: šestnajstina, osminka, osminka s piko, četrtnina, četrtnina s piko, polovinka, polovinka s piko, celinka in istovrstne pavze;
- artikulacija: non legato, legato, staccato;
- taktovski načini: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8;
- dinamične oznake: pp, p, mf, f, crescendo, decrescendo;
- agogične oznake: ritardando (rit.);
- začetki uporabe desnega pedala.

4. razred

Učenec izvaja skladbe, ki vključujejo naslednje prvine:

- tonske višine na klavirju: od G kontra do c4;
- notna trajanja: šestnajstina, osminka, osminka s piko, četrtnina, četrtnina s piko, polovinka, polovinka s piko, celinka in istovrstne pavze;
- ritmične posebnosti: triole;
- artikulacija: non legato, legato, staccato;
- oznake za poudarjene tone;
- taktovski načini: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, alla breve (2/2);
- dinamične oznake: pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo;
- agogične oznake: ritardando (rit.), accelerando (accel.);
- uporaba desnega pedala.

5. razred

Učenec izvaja skladbe, ki vključujejo naslednje prvine:

- tonske višine na klavirju: od C kontra do c5;
- notna trajanja: dvaintridesetinka, šestnajstinka, osminka, osminka s piko, četrtnica, četrtnica s piko, polovinka, polovinka s piko, celinka in istovrstne pavze;
- artikulacija: non legato, legato, staccato, tenuto;
- ritmične posebnosti: triola – duola;
- oznake za poudarjene tone;
- taktovski načini: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, alla breve (2/2);
- dinamične oznake: pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo;
- agogične oznake: ritardando (rit.), accelerando (accel.);
- uporaba desnega pedala.

6. razred

Učenec izvaja skladbe, ki vključujejo naslednje prvine:

- tonske višine na klavirju: od A subkontra do c5;
- notna trajanja: dvaintridesetinka, šestnajstinka, šestnajstinka s piko, osminka, osminka s piko, četrtnica, četrtnica s piko, polovinka, polovinka s piko, celinka in istovrstne pavze;
- artikulacija: non legato, legato, staccato, tenuto;
- ritmične posebnosti: triola – duola, vertikalna poliritmija 2 : 3;
- oznake za poudarjene tone;
- taktovski načini: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, alla breve (2/2);
- dinamične oznake: pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo;
- agogične oznake: ritardando (rit.), accelerando (accel.);
- uporaba desnega pedala.

7. razred

Učenec izvaja skladbe, ki vključujejo naslednje prvine:

- tonske višine na klavirju: od A subkontra do c5;
- notna trajanja: dvaintridesetinka, šestnajstinka, šestnajstinka s piko, osminka, osminka s piko, četrtnica, četrtnica s piko, polovinka, polovinka s piko, celinka in istovrstne pavze;
- artikulacija: non legato, legato, staccato, tenuto, portato;
- ritmične posebnosti: triola – duola, vertikalna poliritmija 2 : 3;
- oznake za poudarjene tone;
- taktovski načini: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, alla breve (2/2);
- dinamične oznake: pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo;
- agogične oznake: ritardando (rit.), accelerando (accel.) ipd.;
- uporaba desnega in levega pedala.

8. razred

Učenec izvaja skladbe, ki vključujejo naslednje prvine:

- tonske višine na klavirju: od A subkontra do c5;
- notna trajanja: dvaintridesetinka, šestnajstinka, šestnajstinka s piko, osminka, osminka s piko, četrtnica, četrtnica s piko, polovinka, polovinka s piko, celinka in istovrstne pavze;
- artikulacija: non legato, legato, staccato, tenuto, portato;
- ritmične posebnosti: triola – duola, vertikalna poliritmija 2 : 3;
- oznake za poudarjene tone;
- taktovski načini: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, alla breve (2/2);
- dinamične oznake: pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo;
- agogične oznake: ritardando (rit.), accelerando (accel.) ipd.;

- uporaba desnega in levega pedala.

6 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Temeljna naloga, ki jo morajo učitelji izpolniti ob tem učnem načrtu, je razvijanje ljubezni do glasbe in ustvarjanje želje po muziciranju.

Izbira metode vodenja učnega procesa je v celoti v učiteljevih rokah, vendar priporočamo načine, ki izhajajo iz naravnih otrokovih predispozicij – gre za zamenjavo otrokovega naravnega inštrumenta, njegovega glasu s klavirjem, torej od petja in poslušanja prek spoznavanja klaviature do igranja, ki naj bo v začetku zgolj nadomestilo za petje. Posebno težo naj v učnem procesu dobi razvoj sluha, ki naj zvok ne le nadzoruje, temveč ga tudi načrtuje. Razvoj tehnike in teoretičnih znanj naj bo v skladu in soglasju z razvojem slušnih procesov, tako da v nobenem trenutku ne pride do odtujitve glasbenega bistva od veščine. Pri izbiri vsakega naslednjega koraka v učenčevem repertoarju je treba upoštevati tri generalna načela težavnosti: tehnično (mehanično) in vsebinsko načelo ter načelo kompleksnosti glasbene fakture.

Vsako nalogo v učnem procesu je treba realizirati na visoki profesionalni ravni, upoštevajoč posebnosti vsakega učenca, njegovih intelektualnih potencialov, motivacije za samostojno delo, vendar z jasno načrtovanimi nalogami. Vsako glasbeno delo je treba najprej natančno prebrati, z vseh vidikov pojasniti in analizirati ter postaviti visoke umetniške zahteve. Kontinuiteta dvigovanja težavnosti mora biti enakomerna.

Tako dosežena glasbena znanja morajo postati pomemben del splošne kulture vsakega učenca. Nadarjenim in ambicioznejšim učencem je treba postaviti zdravo in čvrsto osnovo za nadaljevanje šolanja, in to ne samo v tehničnem pogledu, temveč tudi v pravem, glasbenem, ki predpostavlja glasbeni izraz.

6.1 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA DOSEGANJE MINIMALNIH STANDARDOV ZNANJA

1. razred

Zaradi omogočanja pogojev za doseganje minimalnega standarda znanja priporočamo, da učenci v šolskem letu predelajo okvirno 30–40 najlažjih enoglasnih skladb okvirne dolžine 4–8 taktov iz šol oziroma metod in druge ustrezne literature (gl. Operativni cilji predmeta – vsebine za 1. r.).

2. razred

Zaradi omogočanja pogojev za doseganje minimalnega standarda znanja priporočamo, da učenci v šolskem letu okvirno predelajo naslednje gradivo iz operativnih ciljev predmeta – vsebin za 2. razred v minimalnem obsegu:

- a. Lestvice in akordi: najmanj tri durove lestvice (C-, G- in F-dur).
- b. Skladbe: Učenec naj v šolskem letu predela okvirno 20–25 skladb različnega značaja iz klavirskih šol in metod ter druge ustrezne literature, navedene v operativnih ciljih predmeta – vsebin za 2. razred. Orientacija za muzikalno-tehnično zahtevnost skladb, njihov obseg ter različne značaje:
 - I. Berkovič: Etuda v a-molu (Etude za klavir 1–2, št. 1, DZS)
 - E. Gnesina: Etuda v C-duru (Die russische Klavierschule I, št. 55, Sikorski)
 - Türk: Allegro moderato (Male skladbe mojstrov 17. – 19. st., 1. zv., DZS)
 - L. Mozart: Menuet v C-duru (Moj prijatelj klavir 1b, št. 57, Glasbeni atelje J. Pucihar)

- J. Thompson: Mali pingvin (Skladbe za klavir 1, DZS)
- I. Pucihar: V cirkusu (Moj prijatelj klavir 1b, št. 43, Glasbeni atelje J. Pucihar)
- M. Bonsack-Kalan: Možek koraka (Slovenske klavirske skladbe za mladino 1, DZS).

3. razred

Zaradi omogočanja pogojev za doseganje minimalnega standarda znanja priporočamo, da učenci v šolskem letu okvirno predelajo naslednje gradivo iz operativnih ciljev predmeta – vsebin za 3. razred v minimalnem obsegu:

- Lestvice in akordi: tri durove (do 3 predznakov) in dve molovi (a-, e- ali d-mol).
- Učenec naj v šolskem letu predela okvirno 15–20 skladb različnega značaja in obdobj (glej spodaj) iz klavirskih šol in metod ter druge ustrezne literature, navedene v operativnih ciljih predmeta – vsebin za 3. razred. Orientacija za muzikalno-tehnično zahtevnost skladb, njihov obseg ter različne značaje:
 - *etude*: I. Berkovič: Etuda v F-duru (Etude 1–2, št. 18, DZS)
J. B. Duvernoy: Etuda v C-duru, op. 176/24 (Etude 1–2, št. 47, DZS)
O. Peterson: Vaja št. 14 (Etude 1–2, št. 51, DZS)
 - *polifonija*: lažji kanoni iz zbirke Male skladbe mojstrov 17.–19. st., 1. zvezek (DZS)
J. Krieger: Menuet (Male skladbe mojstrov 17.–19. st., št. 19, 1. zvezek, DZS)
J. Ph. Rameau: Tambourin (Male skladbe mojstrov 17.–19. st., št. 25, 1. zvezek, DZS)
J. Golle: Kanon (Skladbe za klavir 2, DZS)
 - *skladbe*: A. Žilinski: Veseli pastirček (Skladbe za klavir 2, DZS)
L. van Beethoven: Nemški ples (Skladbe za klavir 2, DZS)
R. Schumann: Stückchen »Mala skladba« iz op. 68
E. Uлага: Petelinčkova koračnica (Slovenske klavirske skladbe za mladino 1, DZS)
M. Tomc: Lahkih nog naokrog (Slovenske klavirske skladbe za mladino 1, DZS)

4. razred

Zaradi omogočanja pogojev za doseganje minimalnega standarda znanja priporočamo, da učenci v šolskem letu okvirno predelajo naslednje gradivo iz operativnih ciljev predmeta – vsebin za 4. razred v minimalnem obsegu:

- Lestvice in akordi: tri durove in tri molove.
- Učenec naj v šolskem letu predela okvirno 8–12 skladb različnega značaja in obdobj (glej spodaj) iz klavirskih šol in metod ter druge ustrezne literature, navedene v operativnih ciljih predmeta – vsebin za 4. razred. Orientacija za muzikalno-tehnično zahtevnost skladb, njihov obseg ter različne značaje:
 - *etude*: H. Lemoine: Etudi v C-duru in G-duru, op. 37/4 in 5 (Etude za klavir 3, št. 22 in 23, DZS)
P. Zilcher: Etuda v a-molu (Etude za klavir 3, št. 25, DZS)
J. Thompson: Slavček in kukavica (Etude za klavir 3, št. 47, DZS)
 - *polifonija*: G. Ph. Telemann: Vivace (Male skladbe mojstrov 17.–19. st., št. 31, 1. zvezek, DZS)
J. W. Hässler: Allegro (Male skladbe mojstrov 17.–19. st., št. 63, 1. zvezek, DZS)
J. Krieger: Sarabanda (Skladbe za klavir 3, DZS)
Zahtevnejši kanoni iz zbirke Male skladbe mojstrov 17.–19. st., 1. zvezek, od št. 47 dalje (DZS)

- *ciklične skladbe*: C. Gurlitt: Sonatina v F-duru, op. 214, št. 2 (Sonatine in sonate 1, št. 2, DZS)
J. Pleyel in A. André: Sonatina v C-duru (Sonatine in sonate 1, št. 8, DZS)
T. Hasslinger: Sonatina v C-duru (Sonatine in sonate 1, št. 9, DZS)
- *skladbe*: P. I. Čajkovski: Starofrancoska pesem in Bolna lutka iz op. 39
J. Thompson: Dan na Arktiki (Skladbe za klavir 3, DZS)
J. Butler: Zdrobljeni kolaček in Zibajoča se kamela (Skladbe za klavir 3, DZS)
G. Frid: Zamišljeni valček (Skladbe za klavir 3, DZS)
L. M. Škerjanc: Na vasi (Slovenske klavirske skladbe za mladino 1, št. 34, DZS)
M. Tomc: Pastirček poje, Cigančki plešejo, Očka se jezi (Slovenske klavirske skladbe za mladino 2, št. 2–4, DZS)
B. Glavina: Zbirka Drobtinice (lažje)

5. razred

Zaradi omogočanja pogojev za doseganje minimalnega standarda znanja priporočamo, da učenci v šolskem letu okvirno predelajo naslednje gradivo iz operativnih ciljev predmeta – vsebin za 5. razred v minimalnem obsegu:

a. Lestvice in akordi: tri durove in tri molove.

b. Učenec naj v šolskem letu predela okvirno vsaj 8–12 skladb različnega značaja in obdobj (glej spodaj) iz klavirskih šol in metod ter druge ustrezne literature, navedene v operativnih ciljih predmeta – vsebin za 5. razred. Orientacija za muzikalno-tehnično zahtevnost skladb, njihov obseg ter različne značaje:

- *etude*: C. Czerny: Etuda v D-duru, op. 599/63 (Etude za klavir 4, št. 6, DZS)
C. Czerny: Etuda v C-duru, op. 849, št. 29
F. Burgmüller: Ljubko, op. 100 (Etude za klavir 4, št. 8, DZS)
L. Köhler: Etuda v C-duru, op. 242/12 (Etude za klavir 4, št. 23, DZS)
K. Slavický: Etuda št. 3 (Etude za klavir 5, št. 46, DZS)
- *polifonija*: Notna knjižica za Anno Magdaleno Bach: Menueti v d-molu, G-duru in g-molu, Polonezi v g-molu, Koračnica v G-duru ipd.
W. Babel: Rigodon v a-molu (Skladbe za klavir 5, DZS)
- *ciklične skladbe*: L. van Beethoven: Sonatina v G-duru, dbo 5/1 (Sonatine in sonate 2, DZS)
W. A. Mozart: Sonatina v C-duru (Sonatine in sonate 2, DZS)
- *skladbe*: D. Kabalevski: Klovni
R. Schumann: Divji jezdec, Prva izguba, Veseli kmetič iz op. 68
S. Majkapar: Melanholični valček v d-molu (Skladbe za klavir 5, DZS)
M. Bonsack-Kalan: Pomladni valček (Slovenske klavirske skladbe za mladino 2, št. 6, DZS)
P. Šivic: Polka (Slovenske klavirske skladbe za mladino 2, DZS)
M. Kozina: Divertimento št. 1 (Slovenske klavirske skladbe za mladino 2, DZS)
B. Glavina: Zbirka Drobtinice (zahtevnejše)

6. razred

Zaradi omogočanja pogojev za doseganje minimalnega standarda znanja priporočamo, da učenci v šolskem letu okvirno predelajo naslednje gradivo iz operativnih ciljev predmeta – vsebin za 6. razred v minimalnem obsegu:

a. Lestvice in akordi: tri durove in tri molove.

b. Učenec naj v šolskem letu predela okvirno vsaj 7–9 skladb različnega značaja in obdobj (glej spodaj) iz klavirskih šol in metod ter druge ustrezne literature, navedene v operativnih ciljih predmeta – vsebin za 6. razred. Orientacija za muzikalno-tehnično zahtevnost skladb, njihov obseg ter različne značaje:

- *etude*: C. Czerny: Etude op. 261/41, 299/2, 261/19 (Etude za klavir 5, št. 4, 5 in 7, DZS)
H. Berens: Etudi v C-duru in F-duru, op. 61/1 in 4 (Etude za klavir 5, št. 1 in 19, DZS)
H. Bertini: Etuda v c-molu, op. 29/7 (Etude za klavir 5, št. 39, DZS)
C. Scholz: Etuda v C-duru št. 61 (Etude za klavir 5, št. 30, DZS)
- *polifonija*: J. S. Bach: 12 malih preludijev – št. 1 v C-duru, št. 2 v C-duru, št. 3 v c-molu, št. 8 v F-duru, št. 10 v g-molu
J. Pachelbel: Fugeta (Male skladbe mojstrov 17.–19. st., 2. zvezek, št. 17, DZS)
Mozart: Allegro v A-duru (Male skladbe mojstrov 17.–19. st., 2. zvezek, št. 14, DZS)
- *ciklične skladbe*: L. van Beethoven: Sonatina v F-duru, dbo 5/2 (Sonatine in sonate 2, DZS)
Clementi: Sonatini v C- in G-duru, op. 36/3 in 2 (Sonatine in sonate 3, DZS)
J. Haydn: Sonatina v G-duru – Divertimento Hob. XVI:8 (Sonatine in sonate 3, DZS)
Gillock: Sonatina v G-duru iz Sonatin v starem stilu
F. Kuhlau: Šest malih variacij na avstrijsko ljudsko pesem (Die russische Klavierschule II, št. 46, Sikorski)
A. Diabelli: Sonatina v F-duru, op. 168/1
- *skladbe*: F. Burgmüller: Balada v c-molu, op. 100/15
P. I. Čajkovski: Jutranja molitev in Italijanska iz Albuma za mlade, op. 39
E. Grieg: Valček v a-molu, iz Lirskih skladb, op. 12/2
R. Schumann: Pesem žanjcev (Schnitterliedchen) iz Albuma za mlade, op. 68
V. Stojanov: Pesem (Skladbe za klavir 7, DZS)
L. M. Škerjanc: Pomladna (Slovenske klavirske skladbe za mladino 3, DZS), Zimska (10 mladinskih skladb za klavir)
M. Kozina: Divertimento št. 2

7. razred

Zaradi omogočanja pogojev za doseganje minimalnega standarda znanja priporočamo, da učenci v šolskem letu okvirno predelajo naslednje gradivo iz operativnih ciljev predmeta – vsebin za 7. razred v minimalnem obsegu:

a. Lestvice in akordi: tri durove in tri molove.

b. Učenec naj v šolskem letu predela okvirno vsaj 6–8 skladb različnega značaja in obdobj (glej spodaj) iz klavirskih šol in metod ter druge ustrezne literature, navedene v operativnih ciljih predmeta – vsebin za 7. razred. Orientacija za muzikalno-tehnično zahtevnost skladb, njihov obseg ter različne značaje:

- *etude*: C. Czerny: Etude op. 299/1, 14 in 24, 261/68 (Etude za klavir 6, št. 8, 28 in 20, DZS)
S. Heller: Etuda v fis-molu, op. 45/8 (Etude za klavir 6, št. 11, DZS)
O. Peterson: Vaja št. 1 v c-molu (Etude za klavir 6, št. 23, DZS)
A. Hačaturjan: Etuda za Taljo (št. 5 iz Slik otroštva – Etude za klavir 5, št. 36, DZS)
- *polifonija*: C. Ph. E. Bach: Presto (Skladbe za klavir 7, DZS)
J. S. Bach: 12 malih preludijev – št. 6 v d-molu, 7 v e-molu
J. S. Bach: 6 malih preludijev (lažji)
- *ciklične skladbe*: M. Clementi: Sonatina v D-duru, op. 36/6 (Sonatine in sonate 4, DZS)
W. A. Mozart: Dunajske sonatine št. 1, 2 5 in 6, v C, A, B in C-duru (Sonatine in sonate 5, DZS)
J. Haydn: Sonati v D-duru in A-duru, Hob. XVI: 4 in XVI: G1 (Sonatine in sonate 5, DZS)
J. Haydn: Sonata (Divertimento) v F duru, Hob XVI:9
- *skladbe*: F. Chopin: Valček v a-molu, op. posth. (Skladbe za klavir 7, DZS)
E. Grieg: Arieta iz Lirskih skladb, op. 12/1
E. Grieg: Ples vil iz Lirskih skladb op. 12/4 (Die russische Klavierschule III, Sikorski)
F. Mendelssohn: Pesem brez besed v A-duru, op. 19/4
P. I. Čajkovski: Album za mlade, op. 39 – Valček, Mazurka, Sladko sanjarjenje, Napolitanska
L. M. Škerjanc: Poletna, Nočna, Plesna, Jesenska, Božična (10 mladinskih skladb za klavir)
Hrovatin: Južnjaško kolo
M. Tomc: Babica pripoveduje
B. Glavina: Klavirske miniature

8. razred

Zaradi omogočanja pogojev za doseganje minimalnega standarda znanja priporočamo, da učenci v šolskem letu okvirno predelajo naslednje gradivo iz operativnih ciljev predmeta – vsebin za 8. razred v minimalnem obsegu:

a. Lestvice in akordi: tri durove in tri molove.

b. Učenec naj v šolskem letu predela okvirno vsaj 6–8 skladb različnega značaja in obdobj (glej spodaj) iz klavirskih šol in metod ter druge ustrezne literature, navedene v operativnih ciljnih predmeta – vsebin za 8. razred. Orientacija za muzikalno-tehnično zahtevnost skladb, njihov obseg ter različne značaje:

- *etude*: Cramer-Bülow: Etude iz I. zv.: št. 1 v C-duru, št. 2 v a-molu, št. 3 v e-molu, št. 4 v A-duru, št. 10 v C-duru
A. Goedicke: Etuda op. 47/26 (Etude za klavir 6, DZS)
H. Berens: Etuda op. 61/17 (Etude za klavir 6, DZS)
M. Moszkowski: Mala etuda op 91/2
- *polifonija*: J. S. Bach: Dvoglasne invencije – lažje, npr. v C-duru, F-duru ipd.

- B. Ph. E. Bach: Solfeggio, Helm 220 (Skladbe za klavir 9, DZS)
 W. Byrd: Pavana (Skladbe za klavir 8, DZS)
 J. Ph. Rameau: Menuet (Skladbe za klavir 8, DZS)
 Wagenseil: Ricercata (Male skladbe mojstrov 17.–19. st., 6. zvezek, DZS)
- *ciklične skladbe*: J. Haydn: Sonata v A-duru, Hob. XVI: 12 (Sonatine in sonate 6, DZS)
 J. Haydn: Sonata (Divertimento) Hob XVI: 10 v C-duru
 W. A. Mozart: Sonate v G-duru in C-duru, KV 283 in 545 (Sonatine in sonate 6, DZS)
 L. van Beethoven: Sonata v G-duru, op. 49/2
 - *skladbe*: L. van Beethoven: Elizi, WoO 59 (Skladbe za klavir 7, DZS)
 J. Thompson: Impromptu (Skladbe za klavir 8, DZS)
 F. Schubert: Scherzo v B-duru, op. posth. (Skladbe za klavir 9, DZS)
 M. Kučerová-Herbstová: Janinčina kočica (Skladbe za klavir 9, DZS)
 C. Debussy: Mali črnc
 E. Grieg: Ples vil op. 12/4 iz Lirskih skladb op. 12/4 (Die russische Klavierschule III, Sikorski)
 B. Martinů: Kolombina pleše (Skladbe za klavir 9, DZS)
 A. Grečaninov: Tožba, Zjutraj (Skladbe za klavir 9, DZS)
 M. Lipovšek: Prazniška (Dvajset mladinskih pesmi za klavir)
 A. Gerbič: Mazurka (Slovenske klavirske skladbe za mladino 4, DZS)
 Z. Ciglič: Glasbena skrinjica (Slovenske klavirske skladbe za mladino 3, DZS)
 G. Krek: Humoreska (Slovenske klavirske skladbe za mladino 4, DZS)
 R. Savin: Romanca (Slovenske klavirske skladbe za mladino 4, DZS)
 M. Sancinova: Romanca
 P. Šivic: Hrepenenje (Slovenske klavirske skladbe za mladino 3, DZS)

7 IZVEDBENI STANDARDI IN NORMATIVI

Program pouka klavirja je oblikovan na podlagi predhodnega učnega načrta, izkušenj učiteljev in profesorjev klavirja, kot tudi na bogato razviti metodiki klavirja z dolgo tradicijo.

Učni načrt ne temelji na restriktivnosti, temveč v svojem bistvu želi opravljati svetovalno funkcijo bodisi v smislu ideje pri izbiri literature za načrtovanje nadaljnjega razvoja bodisi kot primerjalni katalog za skladbe, ki v njem niso izrecno zapisane.

Učni načrt dovoljuje veliko svobode pri izboru literature kot tudi pri vodenju samega učnega procesa, ki pa ne sme ogroziti kakovosti znanja otrok. Obseg letnih vsebin ni predpisan, saj število ali težavnost predelanih skladb ne zagotavljata vnaprej kvalitetnega razvoja. Zanj je odgovoren izključno učitelj.

MATERIALNI POGOJI

Pouk klavirja poteka v primerno veliki, akustično in zvočno izolirani učilnici, ki mora biti praviloma opremljena s kakovostnim klavirjem, klopjo, avdioopremo, vlažilcem zraka in standardno opremo za individualno učilnico.

POGOJI ZA VPIS

Primerna starost in glasbene ter fizične dispozicije za igranje na klavir, ki jih kandidat dokaže na sprejemnem preizkusu.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE

Znanje preverjamo in ocenjujemo pri pouku, na internih in javnih nastopih ter ob zaključku šolskega leta pri izpitih. Ocene oblikujemo v skladu s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v glasbenih šolah.